C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-1309/24 Judecătoria Orhei sediul Central
1-22137423-03-21rji-24092024 Judecător V.Caragia

D E C I Z I E
În numele Legii
23 ianuarie 2025

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ion Talpa
Judecători Ghenadie Liulca, Oxana Mironov

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursurile declarate de către administrația Penitenciarului nr.18 Brănești și avocatului Bulbuc Boris în interesele condamnatului Garabagiu Nicolae, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 12.04.2024, prin care a fost admisă plângerea condamnatului **Garabagiu Nicolae** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

La 20.09.2022, în cadrul Judecătoriei Orhei sediul Central, a parvenit spre examinare, plângerea condamnatului Garabagiu Nicolae împotriva administrației instituțiilor penitenciare, referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din CEDO.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 12.04.2024, a fost admisă plângerea condamnatului Garabagiu Nicolae împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

S-a constatat faptul că, condamnatul Garabagiu Nicolae, a fost deținut în Penitenciarul nr.18 Brănești, perioada continuă de la 19.10.2020 până la 19.09.2022 și de la 03.10.2022 până în prezent, data de 12.04.2023, pe o perioadă totală de 891 zile, în calitate de condamnat, în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO.

În condițiile art. 473[4] alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Garabagiu Nicolae, cu 89 zile, pentru perioada de 890 zile, în care condamnatul s-a aflat în detenție Penitenciarul nr.18 Brăneşti, în calitate de condamnat, în condiții contrare prevederilor art.3 din CEDO.

În privința perioadei de 1 zi calculate în condițiile art. 473[4] alin. (4) CPP (din perioada de 891 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), instanța de judecată a considerat oportun compensarea acestora în valoare bănească în beneficiul condamnatului Garabagiu Nicolae, născut la 22.10.1996, a sumei de bani în mărime de 50 lei, şi anume a câte o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM.

Încheierea în cauză a fost contestată cu recurs de către administrația Penitenciarului nr.18 Brăneşt, solicitându-se casarea încheierii și pronunţarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă plângerea condamnatului Garabagiu Nicolae, referitoare la condiţiile de detenţie.

În susținerea poziției a indicat, că judecătorul de instrucție nu a ţinut cont de faptul că „în intervalul de timp de la deșteptare până la stingere, condamnatul s-a deplasat liber pe teritoriul penitenciarului, în limitele stabilite de administrația penitenciarului.

Notează, că condamnatul Garabagiu Nicolae, nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenției. Art.3 CEDO expres prevede: „Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante”.

Specifică, că Penitenciarul nr.18 Brăneşti este un penitenciar în care condamnații se dețin în sectoare de tip „baracă”, inclusiv condamnatul Garabagiu Nicolae, care a beneficiat de plimbări zilnice nelimitate. Pe perioada deţinerii în Penitenciarul nr.18 Brăneşti, condamnatul Garabagiu Nicolae, s-a aflat în regim comun de deţinere. Deţinuţii care sunt amplasaţi la regim comun de detenţie au posibilitatea de a se deplasa pe teritoriul instituţiei în limita stabilită de administraţie. Însă, de fapt, în Penitenciarul nr.18 Brăneşti condamnatul Garabagiu Nicolae s-a deţinut în condiţiile penitenciarului de tip semiînchis (destinat pentru persoanele condamnate care au săvârşit infracţiuni uşoare, mai puţin grave şi grave). Deţinutul Garabagiu Nicolae, dispunea de dreptul la deplasare liberă pe teritoriul penitenciarului de la deșteptare şi până la stingere (06.00-22.00) dispune de acces nemijlocit la terenurile sportive şi sala de forţă, la biblioteca, la biserica, la Şcoala profesională, la atelierele de muncă, la grădina penitenciarului, la zonele de odihnă.

Conchide că, Penitenciarul nr.18 Brăneşti nu a fost stabilit ca instituţie penitenciară, luând în calcul rapoartele naţionale şi internaţionale cât şi a practicii CEDO, în care condiţiile de detenţie contravin prevederilor art.3 CEDO.

Indică, că deţinutului Garabagiu Nicolae, i-a fost acordat minimul de condiţii pentru executarea detenţiei în Penitenciarul nr.18 Brăneşti, iar instanţa de judecată, la evaluarea condiţiilor de detenţie, urma să ţină cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deţinut în condiţiile contestate.

A contestat încheierea în cauză și avocatul Bulbuc Boris în interesele condamnatul Garabagiu Nicolae, pledând pentru casarea încheierii în latura calculării a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție în calitate de condamnat.

În susținerea poziției sale, declară, că dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenţie au depăşit nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenţie, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor în penitenciarul vizat.

Astfel declară, că instanţa de fond a constatat faptul că, condamnatul Garabagiu Nicolae a stat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului și a libertăţilor fundamentale pentru perioada totală de detenţie ca condamnat în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.18 Brăneşti, perioada continuă de la 19.10.2020 până la 19.09.2022 și de la 03.10.2022 până în prezent, data de 12.04.2023, cu calcularea a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție.

Potrivit art.447 alin.(1) CPP, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces*, alin.(2) stipulând, că *instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei*.

La data de 26.03.2024 la materialele cauzei a parvenit referință de la avocatul Bulbuc Boris în interesele condamnatului Garbagiu Nicolae prin care solicită respingerea recursului administrației penitenciarului nr.18 Brănești, ca neîntemeiat.

Verificând materialele prezentate și prevederile legii, ascultând opinia părților, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul declarat de către avocatul Bulbul Boris în interesele condamnatului Garabagiu Nicolae urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, iar recursul administrației Penitenciarului nr.18 Brănești urmează a fi admis, din alte motive, în temeiul art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) CPP, casând parțial încheierea contestată, cu pronunțarea în această parte a unei noi soluții reieșind din următoarele considerente.

Conform art.448 alin.(1) CPP, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

Conform art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) CPP, judecând recursul, instanţa admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, rejudecă cazul cu adoptarea unei noi hotărâri.

În susținerea soluției adoptate, Colegiul penal se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17^1) CPP, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Potrivit art.473^2 alin.(3) CPP, condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit art.473^2 alin.(5) CPP, plângerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatuluise depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sânt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.

Potrivit art.473^3 alin.(2) CPP, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condiţiilor de detenţie invocate de condamnat şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituţiei penitenciare.

Potrivit art.473^4 alin.(4), (5) CPP, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3) instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.

După cum denotă materialele cauzei, condamnatul Garabagiu Nicolae, a fost condamnat la data de 08.12.2018 de Judecătoriei Hânceşti, sediul Ialoveni, în baza art.188 alin. (2) lit. b), d), e) şi f) Cod penal, la 6 ani şi 8 luni închisoare, cu

ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Pedeapsa aplicată se pune în executare din data rămânerii definitive a prezentei sentinţe.

Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 09 aprilie 2019, a fost admis apelul avocatului, casată total sentinţa şi pronunţată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă. Garabagiu Nicolae se recunoaşte vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), d), şi f) Cod penal şi în baza acestei legi i se stabileşte pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei se calculează din data pronunţării deciziei - 09 aprilie 2019, cu includerea perioadei arestării preventive şi arestului la domiciliu de la 18.02.2015 până la 01.09.2015.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 28 noiembrie 2019, s-a casat total decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 09 aprilie 2019, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiaşi instanţă de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 22 iulie 2020, sentinţa Judecătoriei Hânceşti, sediul Ialoveni din 08 decembrie 2018, s-a casat integral şi s-a pronunţat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, după cum urmează: Garabagiu Nicolae se recunoaşte vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), d), e) şi f) Cod penal şi în baza acestei legi i se stabileşte pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani şi 8 luni, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Tot el, Prin sentinţa Judecătoriei Hânceşti, sediul Ialoveni din 26 martie 2019, e recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 287 alin. (3) Cod penal, la 3 ani închisoare; art. 179 alin. (2) Cod penal, la 1 an închisoare; art. 287 alin. (3) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare şi în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parţial i se stabileşte pedeapsă sub forma de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei se calculează din data pronunţării sentinţei, cu includerea perioadei aflării în stare de arest de la 28.11.2018 până la 26.03.2019.

Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 19 septembrie 2019, sentinţa Judecătoriei Hânceşti, sediul Ialoveni din 26 martie 2019, se menţine fară modificări.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 20 martie 2020, în conformitate cu prevederile art. 473^2 - 473^4 Cod de procedură penală, termenul pedepsei definitive stabilite lui Garabagiu Nicolae, se reduce cu 141 zile, conform deciziei Curţii de Apel Chişinău din 16.11.2020 încheierea a fost casată şi remisă cauza la rejudecare, în aceiaşi instanţă în alt complet de judecată.

Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Central din 27.01.2022 s-a admis demersul Penitenciarului nr.18 Brăneşti, cu privire la aplicarea prevederilor art.469 alin. (1) pct.11) din Codul de procedură penală. în temeiul alin. (4) al art. 84 din Codul penal, pentru concurs de infracţiuni prin cumul parţial al pedepselor aplicate prin Deciziei Curţii de Apel Chişinău din 22.07.2020 şi sentinţa Judecătoriei Hînceşti, sediul Ialoveni din 26.03.2019, menţinută prin Decizia Curţii de Apel Chişinău din 19.09.2019, s-a stabilit lui Garabagiu Nicolae, pedeapsa definitivă în formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul pedepsei a-1 calcula de la data pronunţării încheierii – 27.01.2022, cu includerea în termenul pedepsei, a termenului aflării în stare de arest preventiv de la 18.02.2015 până la 03.06.2015, arest la domiciliu de la 03.06.2015 până la 01.09.2015 şi perioada de detenţie din 09.04.2019 până la 28.11.2019, de către Garabagiu Nicolae.

Conform încheierii judecătoriei Orhei, sediul Central din 10.06.2021 i s-au aplicat prevederile art. 473^2- 473^4 CPP şi termenul pedepsei a fost redus cu 231 zile, menţinută prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 16.11.2021.

Potrivit raportului *nr.2/302 din 20.01.2023*, în privința condamnatului Garabagiu Nicolae, începutul executării pedepsei condamnatului, se consideră din 27.01.2022, iar sfârșitul executării pedepsei la 07.04.2030. Perioada detenției în instituțiile penitenciare, după cum urmează: în Penitenciarul nr.18 Brănești perioada de la 19.10.2020 până la 19.09.2022 și de la 03.10.2022 - până în prezent.

Colegiul penal consideră, că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că condamnatul Garabagiu Nicolae a fost deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în Penitenciarul nr.18 Brănești.

Colegiul penal, similar celor constatate de judecătorul de instrucție, consideră că dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Garabagiu Nicolae pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr.18 Brănești, în calitate de condamnat, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției într-un mod contrar prevederilor art.3 din Convenție.

Conform art.3 a Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului, nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

Conform art.473^2 alin.(1) CPP, plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, încalcă drepturile condamnatului sau prevenitului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit personal sau prin intermediul unui avocat la instanța în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară ale cărei acțiuni sau inacțiuni se contestă.

Conform prevederilor art.473^2 alin. (3) CPP, condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Conform prevederilor art.473^4 alin.(4) CPP, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.

În acest sens, apreciind argumentele plângerii cu privire la condițiile de detenție invocate în raport cu poziția instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența CEDO cu referire la încălcarea art.3 din Convenție, judecătorul de instrucție just a stabilit că pe parcursul perioadei vizate, Garabagiu Nicolae s-a deținut în condiții de supraaglomerare, nefiind respectată norma spațiului locativ per persoană, confirmându-se și celelalte alegații ale condamnatului referitor la condiţiile sanitare şi igienice, sistemul de canalizaţie şi aerisire, alimentaţia, accesul la apă potabilă ș.a., ceea ce evident determină încălcarea drepturilor sale garantate de art.3 CEDO.

Argumentul recurentului, Colegiul penal îl apreciază ca nefondat, în acest sens, menționând prevederile pct. 464 al Statutului executării pedepsei de către condamnați, potrivit căruia, fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m2, care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții.

În acest aspect, Colegiul penal consideră oportun de a se referi și la practica CEDO expusă în cauzele Kantyrev împotriva Rusiei, Kadikis împotriva Letoniei și Melnik împotriva Ucrainei, unde Curtea a reiterat că atunci când suprapopularea dintr-o închisoare atinge un anumit nivel, acest element este suficient, în sine, pentru a concluziona încălcarea art.3 din Convenție.

Colegiul penal reține criticile invocate de către judecătorul de instrucție asupra raportului administrației instituțiilor penitenciare, precum că Garabagiu Nicolae sa aflat în instituțiile penitenciare în condiții de detenție acceptabile, care au corespuns minimului necesar, ultimul nefiind marginalizat sub nici-un aspect inuman și/sau degradant, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, instanța s-a bazat pe rapoartele organizațiilor naționale și internaționale ce țin de acest aspect.

Conform raportului privind vizita preventivă în Penitenciarul nr.18 Brăneşti a Avocatului Poporului (Ombudsmanul) din 31.07.2019 aprobat la 05.08.2019, şi raportul Consiliului pentru prevenirea torturii (CPT), din 11.02.2020, privind vizita de monitorizare la Penitenciarul nr.18, cu referire la condiţiile de detenţie, s-au reţinut condiţii precare de detenţie, şi anume suprapopularea penitenciarului, condiţii deplorabile din boxa pentru refuzul de hrană, şi lipsa personalului medical specializat în instituţia penitenciară.

Respectiv, Colegiul penal, la fel ca și judecătorul de instrucție, consideră că dificultățile cu care s-a confruntat Garabagiu Nicolae pe parcursul detenției sale în perioada nominalizată, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarele vizate.

Cu toate acestea, totuși instanța de recurs va casa verdictul judiciar emis de către prima instanță, în latura aplicării prevederilor art.473^4 alin.(5) CPP, dispunând astfel eronat în privința perioadei de o zi (din perioada de 891 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), compensarea acestora în valoare bănească în beneficiul condamnatului Garabagiu Nicolae, a sumei de bani în mărime de 50 lei, şi anume a câte o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM.

Or, potrivit art.473^2 CPP, (3) Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. (4) În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, în privinţa perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească.

Potrivit art.473^4 alin.(5) CPP, prevede faptul că, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3) CPP, instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.

Prin urmare, instanța de recurs ține a menționa faptul că nu poate însuși raționamentul primei instanțe referitor la compensarea o zi de detenție (din perioada de 891 zile și care nu au putut fi împărțite la 10) în valoare bănească, în condițiile în care potrivit raportului întocmit în baza art. 473^3 alin.(2) CPP de către administrația P-18 Brănești, sfârșitul termenului de detenție va constitui data de

07.04.2030, fapt ce denotă că stingerea executării pedepsei prin prisma art. 275 pct.1) lit.a) Cod de executare, nu este tangibilă speței, urmând ca Garabagiu Nicolae să execute în continuare pedeapsa penală sub formă de închisoare.

Subsecvent, instanța de recurs în susținerea poziției sale va trece în revistă că Legiuitorul RM, prin adoptarea mecanismului compensator nu a urmărit instituirea la examinarea a fiecărei plângerii contrare art.3 CEDO, pentru perioada care nu poate fi împărțite la 10 zile de detenție, compensarea bănească a persoanelor aflate în custodia statului, or chestiunea dată în asigurarea interesului public, urmează a fi tratată în mod distinct, adică de a fi lăsate în continuare la termenul de executare a pedepsei, cu ulterioara lor examinare în procedură separată în ordinea art.473^2 CPP.

În atare împrejurări, instanța de recurs reține a fi pripită compensarea în valoare bănească în beneficiul condamnatului, a sumei de bani în mărime de 50 lei, pentru perioada de o zi (din perioada de 891 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), în situația în care, instanța nu și-a motivat efectiv soluția referitor la esența art.473^4 alin.(5) CPP, care s-a dovedit a fi una eronată, ce nu poate fi acceptată.

În continuare, Colegiul remarcă faptul că este neîntemeiată soluția instanței și în partea perioadei de detenție constatată de către instanța de fond, în care condamnatul s-a deținut în Penitenciarul nr.18 Brănești în condiții inumane și degradante.

Așadar, Colegiul penal conchide că la examinarea plângerii condamnatului, judecătorul nu a respectat normele procesuale pertinente cazului din speță, nu a verificat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, eronat calculând perioada deținerii condamnatului Garabagiu Nicolae în Penitenciarul nr.18 Brănești în calitate de condamnat.

În acest context, se atestă că în partea motivată a încheierii, cât și în partea dispozitivă a acesteia, instanța a reținut că potrivit materialelor cauzei, Garabagiu Nicolae s-a deținut în Penitenciarul nr.18 Brănești în perioada continuă de la 19.10.2020 – 19.09.2022 și de la 03.10.2022 – până la data adoptării încheierii recurate, în calitate de condamnat (*12.04.2024*).

Totodată, la baza încheierii din 12.04.2024, instanța a luat ca reper raportul administrației Penitenciarului nr.18 Brănești nr.2/302, întocmit la *20.01.2024* conform art.473^3 alin. (2) CPP în care au fost elucidate condițiile de detenție în care s-a aflat condamnatul Garabagiu Nicolae anume în perioada 19.10.2020 până la 19.09.2022 și de la 03.10.2022 până la 20.01.2023, data întocmirii raportului.

În așa mod, Colegiul penal conchide că prima instanță eronat a reținut în încheiere faptul deținerii lui Garabagiu Nicolae în Penitenciarul nr.18 Brănești în condiții contrare art.3 CEDO în perioada 19.10.2020- 10.09.2022 și de la 03.10.2022- *12.04.2023*, urmând a fi luat în considerație faptul că de la 20.01.2023 - data când a fost întocmit raportul și până la 12.04.2024 - data pronunțării

încheierii, a trecut o perioadă de timp, iar instanța nu dispunea de un raport al administrației penitenciarului pentru evaluarea condițiilor de detenție în această perioadă de timp.

Astfel, în lipsa raportului întocmit conform art.473^3 alin.(2) CPP, prima instanță nejustificat a inclus perioada de până la 12.04.2023 în termenul deținerii condamnatului în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în Penitenciarul nr. 18 Brănești în calitate de condamnat.

Având ca reper cele enunțate, Colegiul penal conchide că încheierea contestată urmează a fi casată, cu pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea calculului zilelor în care condamnatul s-a deținut în Penitenciarul nr.18 Brănești, termenul pedepsei lui Garabagiu Nicolae, urmând a fi redus pentru deținerea condamnatului în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în Penitenciarul nr.18 Brănești doar pentru perioada continuă de la 19.10.2020- 19.09.2022 și de la 03.10.2022 până la până la 20.01.2023, în total 809 zile.

Ca rezultat, se constată deținerea lui Garabagiu Nicolae în condiții inumane contrare prevederilor art. 3 CEDO în Penitenciarul nr.18 Brănești în perioada continuă de la 19.10.2020 până la 19.09.2022 și de la 03.10.2022 pînă la 11.01.2023, în total **800** zile, în calitate de condamnat. Astfel, în conformitate cu art.473^4 alin.(4) CPP, se reduce pedeapsa condamnatului Garabagiu Nicolae cu 80 zile, pentru perioada de 800 zile, în care s-a deținut în calitate de condamnat Penitenciarul nr.18 Brănești, cu calcularea 1 zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie. În privința perioadei rămase de 9 zile, calculată în condițiile art.473^4 alin.(4) CPP, care nu poate fi redusă, instanţa de judecată consideră necesar de a o lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Totodată, faptul dat nu-l împiedică pe condamnatul Garabagiu Nicolae de a depune ulterior plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție pentru perioada de după 11.01.2023.

Prin urmare, termenul pedepsei definitive de 10 ani închisoare, stabilit lui Garabagiu Nicolae prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 27.10.2022, se reduce în total cu 80 zile.

Colegiul penal consideră că, reducerea stabilită este una adecvată şi suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt şi pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat şi recompensa instituită, şi care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

Cât privește dezacordul avocatului Bulbuc Boris cu formula de calcul a zilelor de reducere, Colegiul penal conchide, că judecătorul de instrucție a aplicat corect formulele de calcul stipulate de legislator în textul art.473^4 alin.(4) CPP. În

acest sens judecătorul de instrucție și-a motivat eficient soluția luată, reducerea fiind una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre suferințele cauzate și reducerea instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate. Or, în acest sens, Colegiul penal similar instanței de fond reține și faptul că, analiza comparativă a condițiilor de detenție din alte instituții penitenciare din Republica Moldova, cum ar fi Penitenciarul nr.13 Chișinău, denotă un nivel relativ satisfăcător al condițiilor de detenție în Penitenciarul nr.18 Brănești.

Reieșind din cele menționate mai sus, instanța de recurs reține prezența temeiurilor pentru respingerea recursului avocatului ca nefondat și admiterea recursului administrației penitenciare din alte motive, casarea încheierii contestate, cu adoptarea unei noi soluții, condamnatului Garabagiu Nicolae rezervându-i-se dreptul de a se adresa ulterior cu o altă plângere pentru a fi verificate condițiile de detenție în care se deține în continuare în instituția penitenciară.

În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul declarat de către avocatul Bulbuc Boris în interesele condamnatului Garabagiu Nicolae, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 12.04.2024, prin care a fost admisă plângerea condamnatului Garabagiu Nicolae împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, se respinge ca nefondat.

Recursul declarat de către administrația Penitenciarului nr.18 Brănești, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 12.04.2024, prin care a fost admisă plângerea condamnatului Garabagiu Nicolae împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, se admite, din alte motive decât cele invocate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se constată deținerea lui Garabagiu Nicolae în condiții inumane contrare prevederilor art.3 CEDO în Penitenciarul nr.18 Brănești în total 800 (opt sute) zile, în perioada de la 19.10.2020 până la 19.09.2022 și de la 03.10.2022 până la 11.01.2023, în calitate de condamnat.

În conformitate cu art.473^4 alin.(4) CPP, se reduce pedeapsa condamnatului Garabagiu Nicolae cu 80 (optzeci) zile, pentru perioada de 800 zile, în care s-a deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.18 Brănești, cu calcularea 1 zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție.

În privința perioadei rămase de 9 (nouă) zile, calculate în condițiile art.473^4 alin.(4) CPP care nu poate fi redusă, instanța de judecată consideră necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare al pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 10 (zece) ani închisoare, stabilit lui Garabagiu Nicolae prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 10.06.2021, se reduce în total cu 80 (optzeci) zile.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.